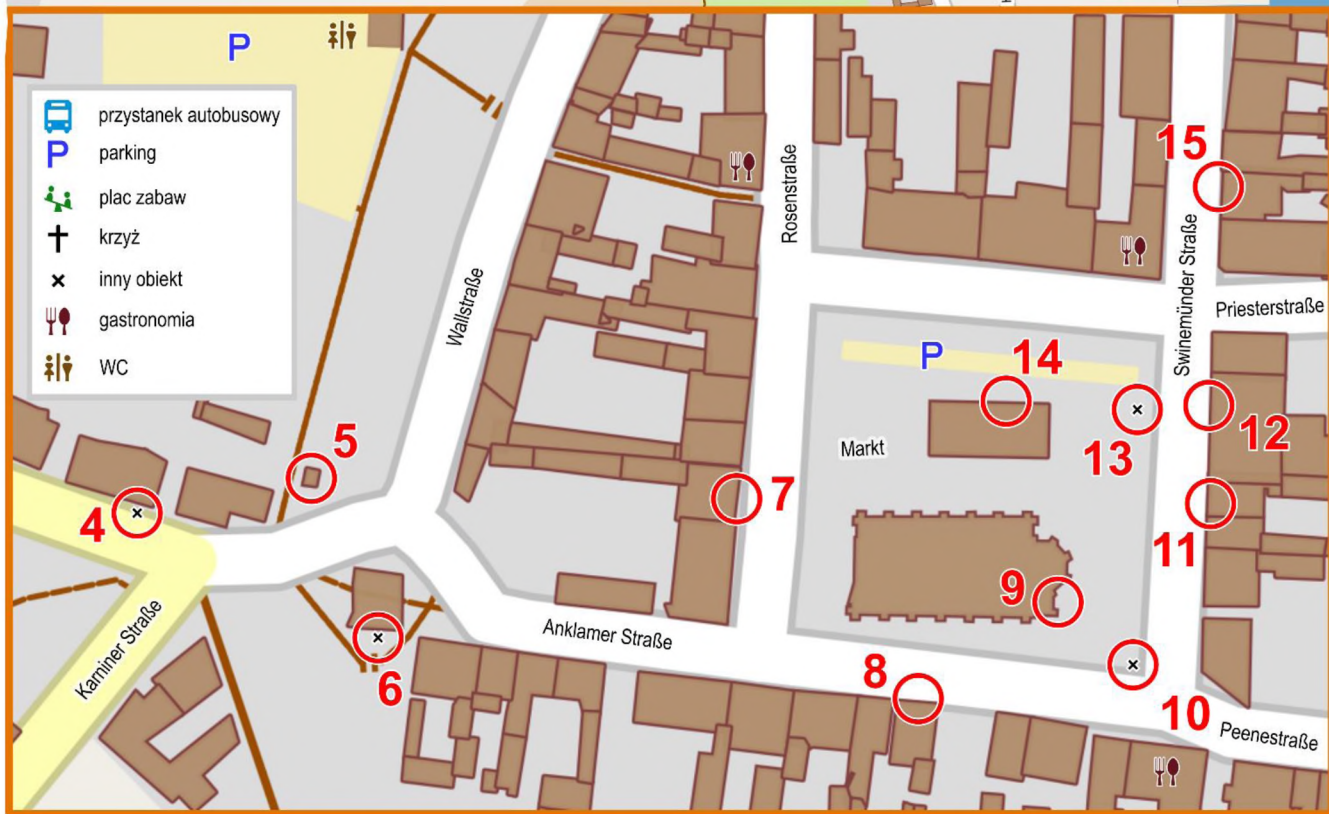
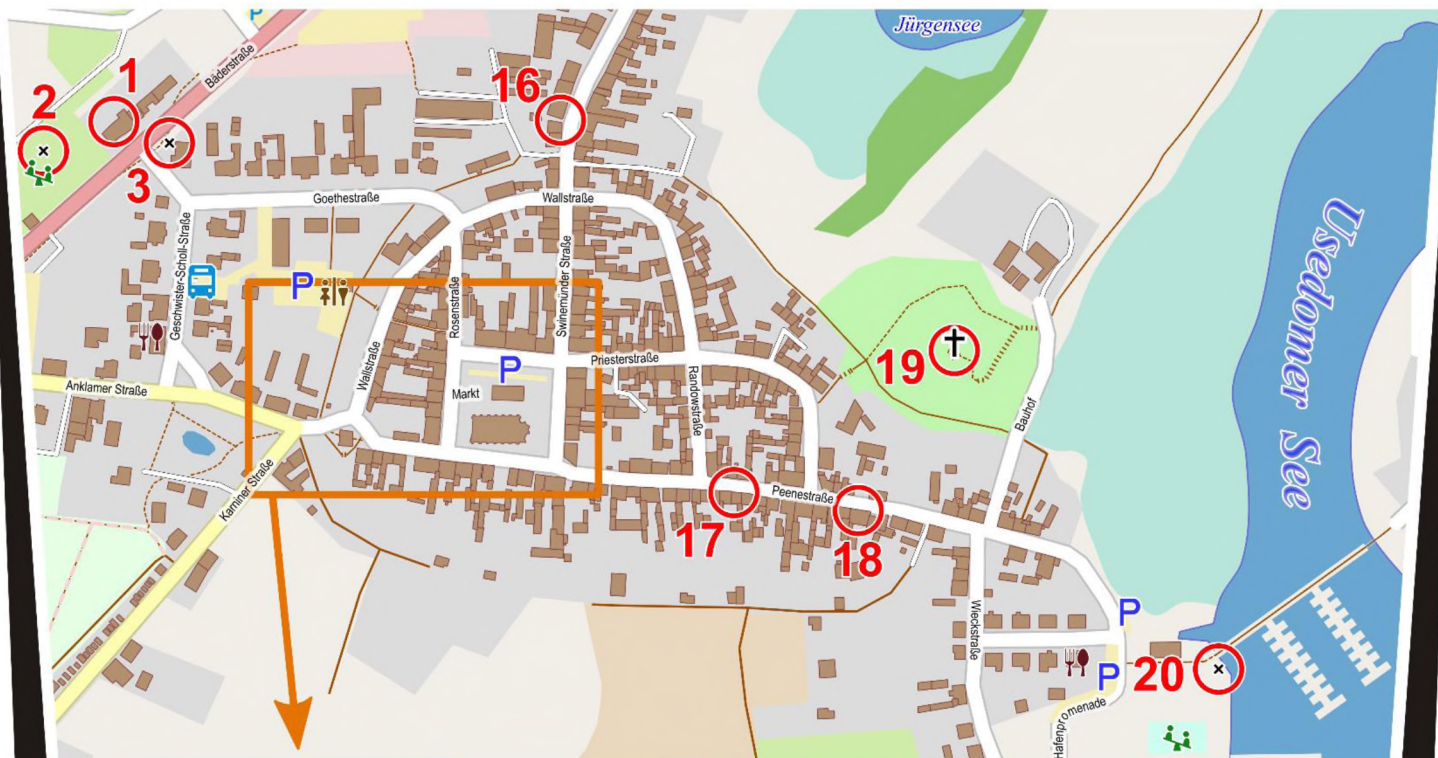

Usedom

Małe, ale całe

DE/3/26

Na mapie miasta Usedom (Uznam) na wyspie Usznam zaznaczono punkty kontrolne (PK).

Znajdź je w terenie i w każdym odpowiedz na pytanie.

Jeśli chcesz być na liście osób, które przebyły trasę, odpowiedzi prześlij do organizatora.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (DE/3/26) Usedom (Stadt) – Małe, ale całe

Miasteczko Usedom (Uznam) leży na wyspie o tej samej nazwie i jest jedynym na niej miastem o rodowodzie średniowiecznym. Słowiańska nazwa Uznam została ponoć przekształcona w nazwę „Uznoimia Civitas”, wymienioną przez biografów Ottona z Bambergu, który dotarł tu z misją chrystianizacyjną. Prawa miejskie Uznam otrzymał w 1298 r. na wzór Lubeki (prawo lubeckie). W XVI i XVII wieku miasto otoczono murem obronnym z trzema bramami. Całe miasto zniszczyły doszczętnie pożary w latach 1475 i 1688.

Wielka Mapa Księstwa Pomorskiego z 1618 r. zawiera taką winiętę miasta Uznam, zacerpniętą z Iluminowanego Rękopisu ze Stralsundu.

Źródło: domena publiczna, via Wikimedia Commons.

Pruska mapa topograficzna (*Urnebstischblatt*) z 1835 r. dowodzi, że zabudowania Uznamu właściwie nie przekraczały murów miejskich. Poza nimi istniały tylko dwie niewielkie osady mieszczan-rolników. Przestrzenny rozrost miasta nastąpił dopiero po zbudowaniu linii kolejowej. Kronika miejska z 1835 r. wspomina o znacznych zniszczeniach murów obronnych, do których doszło jeszcze przed wojną trzydziestoletnią, w jej trakcie i po niej, ale nigdy nie zostały naprawione. Brama Świny i Brama Piany zostały zburzone w połowie XIX wieku, jako „bezwartościowe historycznie”. Po dawnych umocnieniach miejskich pozostała Brama Anklamska, w której mieści się izba regionalna i która jest też wieżą widokową. Rozbierane na raty mury są uwiecznione już tylko w nazwie ulicy Wallstraße (ulicy Wałowej). Pod koniec II wojny światowej miasto uniknęło walk i zniszczeń, którymi zazwyczaj kończyło się „wyzwalanie”. Jak do tego doszło? O tym jest mowa w PK 14. Dzięki temu można chodzić po jego uliczkach wśród zabudowań już wiekowych. Miasteczko małe, ale całe!

PK	miejsce	pytanie
1	Lina kolejowa Swinemünde – Karnin – Ducherow – Berlin w latach 1876-1945 miała stację również w Uznamie. 28.04.1945 r. wycofujący się żołnierze niemieccy zniszczyli większość mostu kolejowego w Karninie. Pozostawili jedynie podnoszoną część mostu, unieruchomioną w pozycji górnej. Żołnierze radzieccy nie byli w stanie uruchomić mechanizmu opuszczania przęsla z torowiskiem, więc reszty mostu nie odbudowali. A później – w ramach reparacji wojennych – rozebrali i wywieźli inne urządzenia kolejowe. Budynek dawnego dworca kolejowego Usedom stoi na swoim miejscu i po modernizacji w roku 2003 ma w nim siedzibę Park Krajobrazowy Wyspy Uznam (<i>Naturpark Insel Usedom</i>) oraz miejska informacja turystyczna. Od strony dawnych peronów na ścianie głównego budynku dworca jest metalowy napis... <i>Formalnie kilometraż linii kolejowej wskazuje nieco mniejszą odległość, ale na potrzeby tego napisu została ona zaokrąglona.</i>	Jak daleko stąd do Berlina?
	Warto przy okazji obejrzeć pozostałości kolei żelaznej w pobliskim Karninie, zwłaszcza podniesioną część mostu pośrodku Piany. Ten zabytek techniki powstał w roku 1933 (wcześniej część mostu była obrotowa), a jego wyjątkowość zawdzięczamy II wojnie światowej...	
2	Plac zabaw, instalacja wodna.	Jaki obiekt wyprodukowany w Niemczech zasila tę instalację?
3	Drogowskaz z charakterystyczną sylwetką łodzi rybackiej.	Co jest pomiędzy łodzią a napisami?
4	Uliczny obiekt samoobsługowy.	Co to za obiekt?
5	Zabytkowa stacja transformatorowa.	Ile drzwi posiada ten budynek?
6	Brama Anklamska (Anklamer Tor), kamienny obiekt przemysłowy leżący na bruku u jej stóp.	Co to za obiekt?
7	Brama Anklamska jest jedyną średniowieczną bramą na wyspie Uznam i jedyną pozostałością miejskich fortyfikacji miasta Uznam. Pochodzi z połowy XV w. i służyła niegdyś jako wieża więzienna. Warto zajrzeć do izby regionalnej z wystawą poświęconą historii miasta, życiu i pracy rybaków oraz mieszczan-rolników.	
8	Markt 21, drzwi wejściowe.	Jakie kolory (poza brązowym i zielonym) wykorzystano do malowania drzwi?
9	Markt 16, ozdobna witryna i wejście. St. Marienkirche, typowy przykład północnoniemieckiej architektury gotyku ceglanego. Wejście do zakrystii.	Ile szybek jest w skrzydle drzwiowym?
10	Do kościoła oczywiście warto zajrzeć. To budowla ceglana, pochodząca z XV w. (choć po raz pierwszy wzmiankowana w 1337 r.), ale gruntownie przebudowana w XIX w. (z tego okresu pochodzi większość wyposażenia). Wewnątrz m.in. płyta nagrobna księcia pomorskiego Racibora I i jego żony Pribisławy z XIV w., a także witraże i organy. Dawno temu Uznam posiadał kilka świątyń.	Ile stopni prowadzi do tych drzwi?
11	Drogowskazy.	Jaki napis jest na drogowskazie z kotwicą?
12	Markt 8, barwna ściana przy wejściu do zakładu fryzjerskiego.	Ile jest tu złotych luksferów?
13	Markt 7, tablica pamiątkowa poświęcona Johannowi Bolljahnowi. Bolljahn był pierwszym nauczycielem języka niemieckiego w Korei i rektorem tamtejszej Cesarskiej Szkoły Języka Niemieckiego (od 1898 r.). Po zamknięciu tej szkoły w 1905 roku przez japoński protektorat, Bolljahn nadal pracował w Korei do 1919 r. Zmarł w Swinemünde na 72 lata. Tekst na tablicy: „Im Leben Gottes weite Welt. Im Tode die Heimat”, czyli „Za życia – szeroki Boży świat. Po śmierci – ojczyzna.”	Ile linii zajmują na tablicy teksty w języku koreańskim?
14	Biblioteczka plenerowa. Ratusz, tablica z 2023 r. upamiętniająca przejęcie miasta w maju 1945 r. bez walk i bez zniszczeń.	W jakiej pozycji czytelnik wieńczący rzeźbę czyta książkę?
15	Tekst na tablicy: <i>Elsbeth i Erich Rebeck (zastępca zawiadowcy stacji) wraz z dziećmi poddali miasto Usedom Armii Czerwonej. W ten sposób uchronili nasze miasto przed zniszczeniem. Komendant Labischew na podstawie wstawiennictwa polskiego robotnika przymusowego mianował Ericha Rebecka burmistrzem miasta Usedom.</i>	Którego dnia maja doszło do przekazania miasta?
16	Galeria sztuki.	Co trzyma w rękach postać siedząca nad wejściem?
17	Swinemünder Straße 23, zabytkowa brama przejazdowa.	Ile szybek jest w tej bramie?
18	Peenestraße 12, ozdobna brama wjazdowa.	Ile jest tu szybek w kształcie zbliżonym do rombu?
19	Peenestraße 21, ozdobne drzwi wejściowe.	Ile na skrzydłach drzwi jest ukośnych linii?
20	Pomnik upamiętniający rocznicę przyjęcia chrześcijaństwa przez wodzów Wendów na Pomorzu Zachodnim, ze słowami przypisywanymi Ottonowi z Bambergu: „Bóg pragnie służby dobrowolnej, a nie przymusowej”.	Którą rocznicę upamiętnia pomnik?
21	Port jachtowy. Jachty są coraz większe i cięższe. Dźwig portowy.	Jaki udźwig ma dźwig?

Jeśli chcesz znaleźć się na liście uczestników,

prześlij odpowiedzi za pomocą formularza dostępnego na stronie internetowej trino.pttk.pl (zakładka Karta startowa – formularz).

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/67 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłając wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO.